

AZIMIO LA BUNGE LA KUITAKA SERIKALI KUTOBADILI UAMUZI WA JIJI LA DODOMA KUWA MAKAO MAKUU YA NCHI NA SHUGHULI ZA SERIKALI

(Kanuni ya 54 (1) ya Kanuni za Bunge Toleo la Januari, 2016)

Mheshimiwa Spika, awali ya yote naomba kukushukuru wewe binafsi kwa kunipatia fursa hii ya kipekee kabisa ya kuwasilisha mbele ya Bunge lako Tukufu Azimio la Bunge la kuitaka Serikali kutobadili uamuzi wa Jiji la Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali.

Mheshimiwa Spika, kumbukumbu zinaonyesha kuwa, mara baada ya Uhuru wa nchi yetu, nje na ndani ya Bunge, yalijitokeza mawazo ya kuufanya Mji wa Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi. Aidha, mwanzoni mwa miaka ya 1970 Serikali ilianzisha mchakato kwa kuwashirikisha Wananchi kupendekeza Mkoa ambao utakuwa Makao Makuu ya nchi. Matokeo ya ushirikishwaji huo, Wananchi wengi waliunga mkono wazo la Dodoma kuwa Makao Makuu ya Nchi. Mwaka 1973 Rais wa Kwanza wa Tanzania na Baba wa Taifa Hayati Mwalimu Julius Kambarage Nyerere, aliutangaza Mji wa Dodoma kuwa Makao Makuu ya Serikali.

Mheshimiwa Spika, pamoja na mambo mengine uamuzi wa kuufanya Mji wa Dodoma kuwa Makao Makuu ulitokana na ukweli kwamba Dodoma ni eneo la kimkakati katika masuala ya ulinzi na usalama, ipo katikati ya nchi na Mikoa mingine Kijiografia na inawezesha huduma kusogezwa karibu na Wananchi hivyo kurahisisha utawanyaji wa maendeleo nchini. Aidha, Makao Makuu kuwa Dodoma kunaleta ufanisi na tija katika uendeshaji wa shughuli za Serikali na kupunguza gharama za uendeshaji.

Mheshimiwa Spika, utekelezaji wa uamuzi huo umekuwa ukifanyika hatua kwa hatua ambapo awali Wananchi katika Mikoa mbalimbali walitoa michango ya hali na mali katika kuwezesha ujenzi wa Makao Makuu. Sehemu ya michango hii iliwezesha kuanza ujenzi wa Jengo la Mikutano la Chimwaga lililotanguliwa na uwepo wa Ikulu ya Chamwino. Jengo hili awali lilikuwa limekusudiwa kutumika kwa ajili ya Mikutano ya Bunge japo matumizi yalibadilishwa. Pia kwa vipindi mbalimbali hatua ziliendelea kuchukuliwa, kama vile kuandaa *Master Plan* ya Mji wa Dodoma na kutenga eneo maalum kwa ajili ya Mji wa Serikali, kuhamisha Makao Makuu ya Wizara kadhaa kutoka Dar es Salaam kuja

Dodoma, kuhamishia Makao Makuu ya Bunge Dodoma, ujenzi wa Ukumbi mkubwa wa Bunge na Ofisi zake pamoja na ujenzi wa Chuo Kikuu kikubwa zaidi nchini cha Dodoma (UDOM).

Mheshimiwa Spika, katika hitimisho la mchakato wa kuhamisha Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali kuja Dodoma, Mji wa Dodoma umepandishwa hadhi na kuwa Jiji na Sheria ya kulitambua rasmi Jiji la Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi imetungwa [*The Dodoma Capital City (Declaration) Act, 2018*]. Aidha, hadi sasa Viongozi Wakuu wa Serikali akiwemo Mhe. Rais, Makamu wa Rais, Waziri Mkuu na Mawaziri na Watumishi wengine wa Serikali tayari wamehamia Dodoma. Vilevile, Wizara zote za Serikali tayari zimeshahamia Dodoma, Ofisi na Taasisi mbalimbali za Umma pamoja na Mashirika ya Kimataifa zimepewa maeneo na zinaendelea na ujenzi wa majengo yao hapa Dodoma, kwa mfano Uhamiaji, Tume ya Taifa ya Uchaguzi (NEC), Jeshi la Magereza, Jeshi la Wananchi, Ofisi ya Taifa ya Takwimu n.k.

Mheshimiwa Spika, kwa hatua hii ya Dodoma kuwa Jiji, kutungwa kwa Sheria ya Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi, Viongozi wakuu wa Serikali na Watumishi pamoja na Taasisi za Serikali na za Kimataifa kuhamia Dodoma na kuanza ujenzi wa Makao yao hapa Dodoma, inaonyesha kwamba tayari mchakato wa kuhamishia shughuli za Serikali kutoka Dar es Salaam kuja Dodoma **umekamilika.**

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo, naomba sasa nisome Azimio la Bunge la kuitaka Serikali kutobadili uamuzi wa Jiji la Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali kama ifuatavyo:-

KWA KUWA, Mji wa Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali ni uamuzi wa Wananchi wengi, uamuzi ambao ulisababisha mwaka 1973 Rais wa kwanza wa Tanzania na Baba wa Taifa Hayati Mwalimu Julius Kambarage Nyerere, kuutangaza Mji wa Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali;

KWA KUWA, ni ukweli kwamba Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali kuna faida kubwa kwa Wananchi na Serikali kwa ujumla kwani Dodoma ipo katika eneo la kimkakati kwa masuala ya ulinzi na usalama, ipo katikati ya nchi na Mikoa mingine Kijiografia,

inawezesha huduma kusogezwa karibu na Wananchi na hivyo kurahisisha utawanyaji wa maendeleo nchini na vilevile Makao Makuu kuwa Dodoma kunaleta ufanisi na tija katika uendeshaji wa shughuli za Serikali na kupunguza gharama za uendeshaji;

KWA KUWA, utekelezaji wa uamuzi wa kuufanya Mji wa Dodoma kuwa makao makuu na Shughuli za Serikali umekuwa ukifanyika hatua kwa hatua ambapo awali Wananchi katika Mikoa mbalimbali walitoa michango ya hali na mali katika kuwezesha ujenzi wa Makao Makuu. Sehemu ya michango hii iliwezesha kuanza ujenzi wa Jengo la Mikutano la Chimwaga ambalo lilikusudiwa kutumika kwa ajili ya Mikutano ya Bunge lililotanguliwa na uwepo wa Ikulu ya Chamwino;

KWA KUWA, kwa vipindi mbalimbali hatua ziliendelea kuchukuliwa, kama vile kuandaa *Master Plan* ya Mji wa Dodoma na kutenga eneo maalum kwa ajili ya Mji wa Serikali, kuhamisha Makao Makuu ya Wizara kadhaa kutoka Dar es Salaam kuja Dodoma, kuhamishia Makao Makuu ya Bunge Dodoma, ujenzi wa Ukumbi mkubwa wa Bunge na Ofisi zake pamoja na ujenzi wa Chuo Kikuu kikubwa zaidi nchini cha Dodoma (UDOM);

NA KWA KUWA, mchakato wa kuhamisha Makao Makuu ya nchi na shughuli za Serikali kuja Dodoma umehitimishwa kwa Mji wa Dodoma kupandishwa hadhi na kuwa Jiji, kutungwa kwa Sheria ya kulitambua rasmi Jiji la Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi [*The Dodoma Capital City (Declaration) Act, 2018*] na vilevile hadi sasa Viongozi Wakuu wa Serikali akiwemo Mhe. Rais, Makamu wa Rais, Waziri Mkuu na Mawaziri na Watumishi wengine wa Serikali tayari wamehamia Dodoma;

NA KWA KUWA, Wizara zote za Serikali tayari zimeshamia Dodoma ikwemo Ofisi na Taasisi mbalimbali za Umma pamoja na Mashirika ya Kimataifa na zimepewa maeneo na zinaendelea na ujenzi wa majengo yao hapa Dodoma;

NA KWA KUWA, ni kweli kwamba kwa hatua hii ya Dodoma kuwa Jiji, kutungwa kwa Sheria ya Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi, Viongozi wakuu wa Serikali na Watumishi pamoja na Taasisi za Serikali na za Kimataifa kuhamia Dodoma na kuanza ujenzi wa Makao yao hapa

Dodoma, inaonyesha kwamba tayari mchakato wa kuhamishia shughuli za Serikali kutoka Dar es Salaam kuja Dodoma **umekamilika;**

KWA HIYO BASI, kwa kuwa ni wazi kuwa tayari shughuli za Serikali zinafanyika Dodoma na ni kweli kwamba Dodoma ndio Makao Makuu ya nchi yetu, Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania leo tarehe 08 Juni, 2020 kwa kauli moja linaazimia kama ifuatavyo:-

- (a) Kuitaka Serikali, mamlaka au mtu yeyote kutotengua uamuzi wa Wananchi wa kuifanya Dodoma kuwa Makao Makuu ya nchi;
- (b) Kuitaka Serikali na Taasisi zake kutohamisha kwa namna yoyote shughuli za Serikali kutoka Dodoma kwenda sehemu nyingine yoyote ya nchi; na
- (c) Kuitaka Serikali kuhakikisha kwamba inaendelea kutenga fedha za kutosha kwa ajili ya kuboresha na kuendeleza miundombinu ya Jiji la Dodoma wakati wote ili kulifanya kuwa na mandhari inayoendana na hadhi ya Makao Makuu ya nchi na Serikali.

Mheshimiwa Spika, Naomba kutoa Hoja.

Stanslaus S. Mabula (Mb)
JIMBO LA NYAMAGANA (CCM)

08 Juni, 2020